

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 96/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného JUDr. Pavlom Gráčíkom, advokátom, Farská 40, Nitra, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 7CoPr/1/2024-386 z 1. októbra 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje priznať mu finančné zadost'učinenie 1 000 eur.

II.

Skutkové východiská

2. Na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) sťažovateľ inicioval konanie o neplatnosť výpovede vedené pod sp. zn. 9Cpr/4/2023. V predmetnom konaní sťažovateľ splnomocnil na svoje právne zastupovanie [REDACTED], advokátku zapísanú v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (ďalej len „komora“) pod č. 985.

3. Okresný súd uznesením z 22. novembra 2023 rozhodol, že zastupovanie sťažovateľa [REDACTED] v označenom konaní nepripúšťa. Svoje rozhodnutie odôvodnil zistením, že v súdnom spise sa nachádza aj rozhodnutie komory o vyškrtnutí [REDACTED] zo zoznamu advokátov, z ktorého vyplynulo, že táto sa aj napriek pozastaveniu výkonu advokácie ďalej správala ako advokátka, čo bolo podľa okresného súdu neprípustné.

4. Rozsudkom z 19. februára 2024 okresný súd žalobu sťažovateľa zamietol. Proti rozsudku sťažovateľ prostredníctvom ním zvolenej právnej zástupkyne podal odvolanie. Krajský súd

sťažnosťou napadnutým uznesením z 1. októbra 2024 odvolanie sťažovateľa odmietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V napadnutom uznesení konštatoval, že [REDACTED] nie je zástupcom sťažovateľa v konaní, nie je stranou sporu ani intervenientom, preto bolo potrebné ňou podané odvolanie odmietnuť podľa § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku, teda ako odvolanie podané neoprávnenou osobou. Krajský súd poukázal na to, že sťažovateľ mal vedomosť o pochybnom zastupovaní [REDACTED] a napriek právoplatnému uzneseniu okresného súdu o nepripustení zastupovania [REDACTED] nepodal odvolanie proti zamietavému rozhodnutiu okresného súdu.

III.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom krajského súdu, ktorý považoval odvolanie podané [REDACTED] za odvolanie podané neoprávnenou osobou. [REDACTED] nepodávala odvolanie za seba, ale v mene sťažovateľa ako žalobcu v súdnom konaní v zmysle udeleného mandátu. Sťažovateľ bol legitimovaný na podanie odvolania ako strana konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Krajský súd odmietnutie odvolania odôvodnil poukazom na uznesenie okresného súdu z 22. novembra 2023, ktorým nepripustil zastupovanie sťažovateľa [REDACTED]. Účinky predmetného uznesenia sa nevzťahujú aj na konanie o odvolaní, ktoré je vedené iným súdom a pod inou spisovou značkou. Ak bol krajský súd toho názoru, že [REDACTED] nie je oprávnená zastupovať sťažovateľa v odvolacom konaní, ide o odstrániteľnú vadu podania, na zhojenie ktorej mal krajský súd sťažovateľa vyzvať. Nevyzvaním sťažovateľa súčasne došlo i k porušeniu poučovacej povinnosti súdu, keďže sťažovateľ nebol poučený o možnosti odmietnuť odvolanie z dôvodu jeho podania [REDACTED]. Krajský súd sa vôbec nezaoberal tým, či skutočnosti, ktoré odôvodňovali nepripustenie zastúpenia [REDACTED] v konaní na okresnom súde, sú aktuálne a relevantné aj v čase odmietnutia podaného odvolania.

6. Pokiaľ bol sťažovateľ uvedený do omylu [REDACTED] v otázke jej spôsobilosti ho právne zastupovať v odvolacom konaní, je v rozpore s právom na prístup súdu, aby táto skutočnosť bola na ťarchu sťažovateľa. Napadnuté uznesenie sťažovateľ považuje za arbitrárne a vydané v priamom rozpore so zákazom *denegatio iustitiae*.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Ústavný súd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“; III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

8. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, v ktorom tvrdí, že jeho vydaním došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Sťažovateľ teda namieta porušenie označených práv napadnutým uznesením krajského súdu, proti ktorému podal aj dovolanie.

9. Ak sa za tejto situácie sťažovateľ domáha ochrany uvedených práv jednak na najvyššom súde prostredníctvom dovolania a zároveň aj na ústavnom súde, je nutné kvalifikovať jeho ústavnú sťažnosť ako neprípustnú, pretože o ochrane ním označených práv, ktorých vyslovenia porušenia sa v konaní pred ústavným súdom domáha, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

10. Ústavný súd už zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) v civilnom sporovom konaní a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym). V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje aj na § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

11. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou ústavnou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale ju *ratione temporis* odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa návrhom sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu